

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tad-29 ta' Mejju, 2003

MORINA AQUASPORT LIMITED

VS

EASTERN STAR LIMITED

Il-Qorti:

Rat l-Att taċ-Ċitazzjoni mressaq fit-30 ta' Ġunju, 2000, li bih il-kumpannija attriċi ippremettiet:

Illi s-soċjeta' attriċi kienet xtrat żewġ vetturi tat-tip FAW Trucks bin-numru ta' registrazzjoni SUB-001 u SUB-004 mingħand is-soċjeta' konvenuta, fuq ħlas tas-somma ta' Lm4,000 depożitu, għall-ħabta ta' Novembru 1997;

Illi hekk kif bdew jintużaw dawn il-vetturi, kien jidher ċar illi dawn ma kienux jifilhu għat-tip ta' xogħol u użu rikjest minnhom u bdew jiżviluppaw ħsarat fihom, tant li s-

soċjeta' attriċi ħadithom it-tnejn għat-tiswija għand is-soċjeta' konvenuta u dan għal diversi drabi f'temp ta' ftit xhur;

Illi għalkemm is-soċjeta' konvenuta ippruvat issewwi dawn il-ħsarat għand is-soċjeta' konvenuta, kif hawn fuq ingħad, il-vetturi baqgħu ma jistgħux jintużaw, u għalhekk dawn l-istess vetturi ġew ikkonsenjati lura lis-soċjeta' konvenuta fis-sajf tal-1998, kif jirriżulta minn kopja ta' ittra uffiċjali hawn annessa u mmarkata Dok. "A";

Illi s-soċjeta' konvenuta ġiet interpellata diversi drabi tersaq għar-risoluzzjoni tal-kuntratt ta' bejn il-partijiet għar-raġunijiet premissi, anke permezz ta' ittra uffiċjali datata 6 ta' Lulju 1998 u ta' protest ġudizzjarju datat 20 ta' Mejju 1999, izda baqgħet inadempjenti;

Illi tali aġir tas-soċjeta' konvenuta, kif debitament interpellata, ikkawża danni konsiderevoli lis-soċjeta' attriċi, u għadu jikkawża danni lill-istess soċjeta' attriċi;

Għalhekk is-soċjeta' attriċi talbet lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex għar-raġunijiet premissi:

1. Tiddikjara reżolut bejn il-partijiet il-bejgħ taż-żewġ vetturi tat-tip FAW Trucks, bin-numri ta' reġistrazzjoni SUB-001 u SUB-004 rispettivament;
2. Tordna lis-soċjeta' konvenuta tersaq għat-trasferimenti relattivi taż-żewġ vetturi mal-awtoritajiet kompetenti fi żmien qasir u perentorju, u fin-nuqqas u fl-eventwali kontumacja tas-soċjeta' konvenuta tappunta kuraturi deputati sabiex jidhru għan-nom u fl-interess tas-soċjeta' konvenuta fuq l-istess trasferiment;
3. Tordna li s-soċjeta' konvenuta tirrifondi u tirrestitwixxi d-depożitu ta' Lm4,000 imħallsa lis-soċjeta' konvenuta fuq il-bejgħ;
4. Tiddikjara s-soċjeta' konvenuta responsabbli għall-ħsarat u għad-danni sofferti mis-soċjeta' attriċi;

5. Tillikwida l-ammont ta' danni hekk sofferti, jekk ikun il-każ permezz tal-operat ta' periti nominandi;

6. Tikkundanna lis-soċjeta' konvenuta tħallas l-ammont ta' danni hekk likwidati lis-soċjeta' attriċi;

Bl-ispejjeż, inkluzi dawk tal-ittra uffiċjali datata 15 ta' Lulju 1998 u tal-protest ġudizzjarju tal-20 ta' Mejju 1999, u bl-imġax mid-data tal-ittra uffiċjali sal-effettiv pagament kontra s-soċjeta' konvenuta ingunta minn issa għas-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xiehda tal-kumpannija attriċi, flimkien mad-dokument magħha mehmuż;

Rat in-Nota mressqa fil-31 t'Awissu, 2000, li biha l-kumpannija mħarrka eċċepiet:

1. Illi l-ewwel tliet talbiet dedotti fiċ-ċitazzjoni għar-risoluzzjoni tal-bejgħ taż-żewġ vetturi de quo huma perenti u preskritti għat-tenur tal-art. 1431(1) tal-Kodiċi Ċivili;

2. Illi subordinatament u bla preġudizzju għall-ewwel eċċezzjoni it-talbiet kollha huma irritwali u nulli għax ma ġewx preċeduti b'talba għal dikjarazzjoni li l-vetturi kellhom difett moħbi jew xi kawżali oħra li tista' twassal għar-rexissjoni ta' bejgħ, liema talba kellha ritwalment tkun preordinata għat-talbiet kontenuti fiċ-ċitazzjoni;

3. Illi r-raġunijiet dedotti għar-risoluzzjoni tal-bejgħ fil-premessi taċ-ċitazzjoni f'kull każ ma jagħtux lok għal tali rexxissjoni bħala rimedju għax kull xerrej hu presunt li jara sew li dak li ser jixtri jgħodd għalih;

4. Illi mhux minnu li s-soċjeta' attriċi ikkonsenjat iż-żewġ vetturi lura lis-soċjeta' eċċipjenti kif allegat fil-premessi taċ-ċitazzjoni, kif ser jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża, u f'kull każ fl-assenza ta' aċċettazzjoni tal-konsenja lura mis-soċjeta' eċċipjenti, is-soċjeta' attriċi

imissha iddepożitat l-imsemmija vetturi l-Qorti ħaga li qatt ma għamlet;

5. Illi lanqas ma hu minnu li l-vetturi kellhom xi ħsarat li ma setgħux jissewwew jew li jirrenduhom mhux tajbin għall-użu;

6. Illi kull talba għad-danni hija irritwali għax dan mhux ir-rimedju li tagħti l-liġi lix-xerrej fil-każ minnu prospettat f'din il-kawża;

7. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri u b'rizerva ta' kull azzjoni għall-ħlas tal-bilanċ tal-prezz li qed issir bl-infraskritta kontro-talba;

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xieħda tal-kumpannija mħarrka, flimkien mal-erba' (4) dokumenti mehmużin magħha;

Rat illi mal-imsemmija Nota tal-Eċċezzjonijiet il-kumpannija mħarrka ressqet Kontro-talba kontra l-kumpannija attriċi, fejn ippremettiet:

Illi s-soċjeta' Eastern Star Limited, bieghet bil-*hire purchase* lis-soċjeta' Morina Aquasport Limited, żewġ vetturi tat-tip FAW Trucks, li kellhom ic-*chassis numbers* numri 35724 u 35727, kif jidher mill-kopji fotostatiċi tal-istess kuntratti (Dok. XX u YY) l-ewwel wieħed datat 18 ta' Frar, 1998 u t-tieni datat 26 ta' Novembru, 1997;

Illi fil-każ ta' vettura minnhom inħarget kambjala għall-ammont ta' erbat elef, tliet mija u ħamsa u għoxrin lira maltin (Lm4325) (Dok. "WW") datata 26 ta' Novembru, 1997 u li kellha tiskadi fis-26 ta' Mejju, 1998 u dana għar-rigward tal-vettura biċ-*chassis* numru 35727, u meta din skadiet, baqgħet ma gietx onorata mis-soċjeta' Morina Aquasport Limited, u għadha dovuta;

Illi għar-rigward tal-vettura l-oħra biċ-*chassis number* 35724 għadu ukoll dovut ammont simili, import ta' bilanċ ta' prezz tal-istess vettura;

Illi s-soċjeta' Morina Aquasport Limited interpellata biex tħallas dawn l-ammont dovuti, ammontanti komplessivament għal tmint elef sitt mija u ħamsin lira maltin (Lm8650) b'kontro-protest ġudizzjarju tal-4 ta' Ġunju, 1999 (DoOk. "ZZ"), baqgħet inadempjenti;

Tgħid is-soċjeta' Morina Aquasport Limited, hawn rikonvenuta, għaliex għar-raġunijiet premissi:

1. M'għandhiex tiġi kundannata li tħallas lis-soċjeta' Eastern Star Limited is-somma ta' erbat elef, tliet mija u ħamsa u għoxrin lira maltin (Lm4325) import ta' kambjala (Dok. "WW") tas-26 ta' Novembru, 1997, li baqgħet ma tħallsitx meta skadiet fis-26 ta' Mejju, 1998, flimkien mal-imgħax legali mid-data tal-istess skadenza sal-ħlas effettiv; u

2. M'għandhiex ukoll is-soċjeta' Morina Aquasport Limited tiġi kundannata li tħallas lis-soċjeta' Eastern Star Limited is-somma oħra ta' erbat elef, tliet mija u ħamsa u għoxrin lira maltin (Lm4325) flimkien mal-imgħax legali mill-4 ta' Ġunju, 1999, bilanċ ta' prezz ta' vettura FAW Truck li għandha *ċ-chassis number* 35724;

Bl-ispejjeż kollha, komprizi dawk tal-kontroprotest ġudizzjarju tal-4 ta' Ġunju, 1999 kontra s-soċjeta' Morina Aquasport Limited;

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xieħda tal-kumpannija mħarrka, flimkien mal-imsemmija erba' (4) dokumenti meħmużin man-Nota tal-Eċċezzjonijiet;

Rat in-Nota mressqa fit-30 t'Ottubru, 2000, li biha l-kumpannija attriċi eċċepiet illi l-azzjoni rikonvenzjonali tas-soċjeta' konvenuta hija infondata sew fil-fatt kif ukoll fid-dritt, stante li l-vetturi mertu tal-kawża in eżami kienu difettużi u mhux idoneji għax-xogħol ta' l-eċċipjenti u għalhekk kienu ġew ikkonsenjati lura lis-soċjeta' konvenuta għall-ħabta ta' Lulju, 1998; salvi eċċezzjonijiet ulterjuri;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xieħda tal-kumpannija attriċi rikonvenuta;

Rat is-sentenza tagħha *in parte* tal-14 ta' Marzu, 2002¹, li biha u għar-raġunijiet hemm imsemmija, ċaħdet l-ewwel eċċezzjoni tal-kumpannija mħarrka;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar it-tieni eċċezzjoni tal-kumpannija mħarrka;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-Degriet i tagħha tal-11 ta' Ġunju, 2002, tas-7 ta' Novembru, 2002, tas-6 ta' Frar, 2003, u tas-27 ta' Frar, 2003, li bihom ħalliet il-kawża għas-sentenza dwar it-tieni eċċezzjoni tal-kumpannija mħarrka;

Ikkunsidrat:

Illi wara li l-Qorti tat id-deċiżjoni tagħha fuq imsemmija dwar l-eċċezzjoni li l-ewwel tliet talbiet kienu perenti, kien għad fadal eċċezzjoni oħra ta' bixra preliminari mqanqla mill-kumpannija mħarrka. F'din l-eċċezzjoni - it-tieni waħda tagħha fis-sekwenza ta' eċċezzjonijiet imressqin - l-kumpannija mħarrka qegħda tgħid li t-talbiet kollha huma irritwali u nulli għaliex ma saritx talba għal dikjarazzjoni, qabel kollox, li l-karozzi kellhom difett moħbi jew li kien hemm xi raġuni oħra li twassal għat-tħassir tal-kuntratt tal-bejgħ tagħhom;

Illi minn din l-eċċezzjoni, il-Qorti qegħda tifhem li l-kumpannija mħarrka qegħda teċepixxi li l-azzjoni attriċi ma tiswiex għaliex ma saritx talba li kienet meħtieġa għall-għamla ta' l-azzjoni partikolari intentata. Din il-fehma tal-Qorti ssib konferma fis-sottomissjonijiet magħmulin mill-abbli difensur tal-kumpannija mħarrka waqt it-trattazzjoni minnha quddiem il-Qorti;

¹ Paġġ. 34 sa 42 tal-proċess

Illi, għal din l-eċċezzjoni, l-abbli difensur tal-kumpannija attriċi jwieġeb billi jgħid li n-natura kummerċjali tan-negozju mertu tal-kawża kien hekk li talba b'hal dik li qegħda tissuggerixxi l-kumpannija m'harrka li messha saret ma kinitx meħtieġa xejn. Kompla jgħid li ma hemmx għalfejn jiġi dikjarat li l-kumpannija m'harrka naqset li twettaq il-parti tagħha taħt il-kuntratt;

Illi biex wieħed jista' japprezza sewwa xi t'fisser l-eċċezzjoni taħt eżami, ikun xieraq li jingħad mill-ewwel li l-każijiet li fihom l-eċċezzjoni tan-nullita' ta' atti ġudizzjarji tista' tingħata huma dawk imsemmija fis-sub-artikolu (1) tal-artikolu 789 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Illi l-erba' (4) ċirkostanzi msemmeja f'dak l-artikolu huma tassattivi, fis-sens li biex dik l-eċċezzjoni ta' nullita' ta' att ġudizzjarju tirnexxi, trid bilfors taqa' taħt il-parametri ta' xi waħda minnhom;

Illi, minbarra dan, bis-saħħa tal-bidliet li saru fil-liġi bl-Att XXIV tal-1995, l-eċċezzjoni ma tirnexxix lanqas (fejn mhix imsejsa fuq il-ħruġ tal-att ġudizzjarju minn qorti li mhix kompetenti) jekk in-nuqqas jew ksur ikunu jistgħu jissewew taħt kull disposizzjoni oħra tal-liġi. Tifsira tajba ta' din id-disposizzjoni, flimkien ma' l-isfond li fih il-leġislatur wera li ried iqegħdha, hija mogħtija f'sentenza tal-Qorti tal-Appell fil-kawża fl-ismijiet Salvino Busuttil et vs Agostino Baldacchino²;

Illi, f'dan il-każ, il-liġi qegħda tagħmel riferenza għall-bidliet illi jistgħu jsiru f'att ġudizzjarju bis-saħħa tal-artikolu 175 tal-Kapitolu 12, ukoll kif mibdul fl-1995;

Illi l-liġi tipprovdi ukoll li att ġudizzjarju, magħmul bis-saħħa ta' att null jew li ġej minn att null, ma jiswiex ukoll³;

Illi għalkemm il-kumpannija m'harrka ma ssemmix taħt liema sub-inċiż tal-artikolu 789 qegħda tressaq l-eċċezzjoni tagħha taħt eżami, hi ssemmi n-nullita' u wkoll l-irritwalita' tal-Att taċ-Ċitazzjoni, u dan billi din in-nullita'

² 28.1.1998 (Kollez. Vol: LXXXII.ii.30);

³ Art 98 tal-Kap 12

toħroġ min-nuqqas ta' talba li hija meħtieġa fl-azzjoni tal-attriċi kif impostata. Minn dak li semgħet il-Qorti waqt it-trattazzjoni u minn dak li ngħad iżjed 'il fuq, din l-eċċezzjoni jidher li hija għalhekk imsejsa fuq il-paragrafu (ċ) tas-sub-inċiż (1) tal-artikolu 789 tal-Kap 12 kif jirreferi għall-artikolu 156(1) tal-istess Kodiċi b'mod partikolari dwar x'jikkostitwixxi "tifsir ċar u sewwa tal-oġġett u r-raġuni tat-talba";

Illi, kif ingħad f'għadd ta' deċiżjonijiet tal-Qrati tagħna, id-distinzjoni bejn nullita' mtellgħa taħt il-paragrafu (ċ) u dik taħt il-paragrafu (d) tas-sub-artikolu (1) tal-artikolu 789, tikkonsisti fil-fatt li, f'tat-tieni, l-att ġudizzjarju jkun milqut minn nuqqas ta' partikolarita' essenzjali meħtieġa mil-liġi, u mhux "sempliċi" ksur tal-forma preskritta⁴;

Illi l-liġi, tippreskrivi, fost l-oħrajn, li ċ-Ċitazzjoni għandu jkun fiha tifsir ċar u sewwa tal-oġġett u r-raġuni tat-talba. Dan ifisser ukoll li l-premessi għat-talbiet għandhom iwasslu lil min qiegħed jaqra l-att biex jara rabta bejn dawk il-premessi u t-talbiet. Marbut ma' dan ir-rekwiżit, hemm il-prinċipju li l-parti mħarrka trid tingħata l-fakolta' li tkun tista' tiddefendi kif jixraq lilha nnifisha mill-pretensjoni ta' min iħarrikha⁵;

Illi huwa sewwasew dwar din id-disposizzjoni li wieħed isib għadd ta' deċiżjonijiet tal-Qrati tagħna li jfissru l-limiti tagħha fid-dawl tal-eċċezzjoni tan-nullita' tal-Att taċ-Ċitazzjoni minħabba n-nuqqas ta' ħarsien tal-liġi. Ħafna minn dawn id-deċiżjonijiet ingħataw minħabba li jkun ġie allegat li t-talba kienet incerta, x'aktarx sintesi ta' jeddijiet li kull wieħed minnhom jagħti lok għal azzjoni distinta u separata. Għal xi zmien, il-forma tal-att ġudizzjarju kienet issaltan, imma, biż-żmien u b'interventi tal-leġislatur, issawret it-tejorija magħrufa bħala tal-ekwipollenti li nisslet il-prinċipju li m'hijiex meħtieġa ebda għamla espressa għall-proposizzjoni tal-azzjoni⁶;

⁴ Ara, per eżempju, P.A. C.S.:4.11.1988 fil-kawża fl-ismijiet *Carmelo Galea vs Pawlu Cuschieri* (Mhix pubblikata)

⁵ Ara, per eżempju, P.A. 5.6.1959 fil-kawża fl-ismijiet *Sciortino et vs Micallef* (Kollez. Vol: XLIII.ii.748)

⁶ P.A.: 9.3.1965 fil-kawża fl-ismijiet *M. Muscat noe vs Dr. J. Cassar et noe*. (Kollez. Vol: XLIX.ii.809) u s-sentenzi hemm imsemmija;

Illi, għalhekk, illum il-ġurnata jista' jingħad li l-fehma l-iżjed segwita mill-Qrati tagħna hija li ċitazzjoni m'għandhiex titwaqqa' għajr għal raġunijiet gravi⁷. Madankollu, jekk in-nuqqas ta' kjarezza jkun ta' għamla u kwalita' tali li jcañhad b'mod serju lill-imħarrek mid-difiża tiegħu, iċ-Ċitazzjoni għandha tiġi mwaqqgħa⁸;

Illi dwar l-element ta' kjarezza fl-Att taċ-Ċitazzjoni, l-liġi ma tinsistix fuq formola preċiża jew kliem partikolari, u sakemm it-talba tkun tista' tinftiehem, ma jimpurtax jekk il-kawżali jkunu mfissra b'mod xott jew saħansitra mifhuma jew implikati mit-talba nnifisha⁹;

Illi ngħad ukoll li fejn ma jkunx hemm kontradizzjoni għall-añhar bejn il-premessi u t-talbiet jew bejn it-talbiet innifishom, il-Qrati għandhom iqisu b'ċirkospezzjoni eċċezzjoni ta' nullita' ta' att ġudizzjarju. Biex att ta' Ċitazzjoni jgħaddi mill-prova tal-validita' huwa biżżejjed li t-talba tkun imfassla b'mod tali li l-persuna mħarrka tifhem l-intenzjoni ta' min ħarrikha¹⁰ u li tali tifsila ma tkunx ta' ħsara għall-imħarrek milli jiddefendi lilu nnifsu mit-talba tal-attur¹¹;

Illi fis-sentenza li għaliha għadha kemm saret riferenza f'it iżjed 'il fuq¹², il-Qorti qalet li "*hu neċessarju illi jkun jirriżulta rapport ta' konnessjoni raġonevolment identifikabbli bejn il-premessi miġjubin bħala l-kawża tat-talba u t-talba stess kif diretta kontra l-konvenut*";

Illi huwa wkoll miżmum bħala principju ġenerali li n-natura u l-indoli tal-azzjoni għandhom jiġu misluta mit-termini tal-att li bih ikunu nbdew il-proċeduri¹³. Normalment, b'dan wieħed jifhem li dak li kellu f'moħħu min ikun fetaħ il-

⁷ App. Ċiv.: 20.2.1935 fil-kawża fl-ismijiet *R. Merola pro et vvs S. Caruso* (Kollez. Vol: XXIX.i.106);

⁸ App. Ċiv.: 22.5.1967 fil-kawża fl-ismijiet *E. Scicluna vs M. Xuereb et* (Kollez. Vol: LI.i.299); u Kumm. 19.6.1989 fil-kawża fl-ismijiet *Frendo noe vs Attard noe* (Kollez. Vol: LXXIII.iv.971) u s-sentenzi hemm imsemija

⁹ P.A. 15.12.1955 fil-kawża fl-ismijiet *Moore noe vs Falzon et.* (Kollez. Vol: XXXIX.ii.807)

¹⁰ P.A. : 14.2.1967 fil-kawża fl-ismijiet *J.G. Coleiro vs Dr. J. Ellul* (Kollez. Vol: LI.ii.779);

¹¹ App. Kumm. 20.1.1986 fil-kawża fl-ismijiet *Carmelo Bonnici vs Eucharistico Zammit noe et* (mhix pubblikata)

¹² Ara nota 8 hawn fuq

¹³ App. Ċiv.: 7.3.1958 fil-kawża fl-ismijiet *J. Tabone vs J. DeFlavia* (Kollez. Vol: XLII.i.87)

kawża jkun irid jirriżulta mill-att taċ-Ċitazzjoni innifsu u mhux minn provi li jitressqu iżjed 'il quddiem fil-kawża¹⁴, u għalkemm id-dikjarazzjoni maħlufa hija meħtieġa *ad validitatem* biex iċ-Ċitazzjoni tkun tiswa, dak li jingħad fl-istess dikjarazzjoni ma jiswa qatt biex jirrimedja dak li jista' jkun nuqqas fl-Att taċ-Ċitazzjoni¹⁵, għalkemm jista' jitfa' dawl fuq il-kawżali u jiċċaraha¹⁶. B'dan il-mod, jekk id-difett fit-tfassila tal-att li bih tkun inbdiet il-kawża ma jgibx preġudizzju serju lill-parti mħarrka, allura l-proċedura tkun tista' tiġi salvata basta dan ma jaffettwax is-sustanza tal-azzjoni jew tal-eċċezzjonijiet¹⁷;

Illi, jekk wieħed iqis il-kawża preżenti u jkejilha mal-osservazzjonijiet li għadhom kemm saru isib li dak li qegħda tippremetti l-kumpannija attriċi hu li ż-żewġ vetturi li xtrat mingħand il-kumpannija mħarrka ma kinux tajbin għall-użu li x-xerrej riedet tagħmel minnhom. Il-Qorti diġa' kellha opportunita' tqis, fis-sentenza preliminari mogħtija minnha dwar l-ewwel eċċezzjoni, il-kwestjoni tal-għamla tal-azzjoni attriċi kif imfassla mill-att taċ-Ċitazzjoni, u kif waslet għall-fehma li l-azzjoni attriċi m'hijiex waħda miż-żewġ azzjonijiet mogħtija lix-xerrej taħt il-garanziji. Għalhekk, il-Qorti ma tistax tifhem kif il-kumpannija mħarrka qegħda ssostni t-tieni eċċezzjoni tagħha billi tgħid li messha saret qabel xejn talba "għal dikjarazzjoni li l-vetturi kellhom difett moħbi jew xi kawżali oħra li tista' twassal għar-rexissjoni ta' bejgħ". Għall-kuntrarju, il-Qorti jidhrilha li l-ewwel talba fiha l-gabra tal-qofol ta' talba li tista' ssir minn xerrej attur li jixli lill-bejjiegħ bi ksur ta' twettiq kuntrattwali;

Illi, fid-dawl ta' dak li ngħad minn din il-Qorti fis-sentenza tagħha preliminari dwar il-baži ewlenija tal-azzjoni attriċi fuq il-patt kommissorju, id-dikjarazzjoni meħtieġa dwar dan l-allegat nuqqas ta' twettiq kuntrattwali tinsab impliċita

¹⁴ App. Ċiv. 30.3.1998 fil-kawża fl-ismijiet *Raymond Beżżina vs Anthony Galea*

¹⁵ Ara P.A. 6.3.1958 fil-kawża fl-ismijiet *Żahra vs Ż ahra et* (Kollez. Vol: XLII.ii.948)

¹⁶ App. Ċiv. 23.4.1945 fil-kawża fl-ismijiet *Savona noe vs Asphar* (Kollez. Vol: XXXII.i.228); u P.A. 6.6.1957 fil-kawża fl-ismijiet *Demarco vs Fiteni* (Kollez. Vol: XLI.ii.1035)

¹⁷ P.A. : 24.6.1961 fil-kawża fl-ismijiet *Falzon vs Spiteri et* (Kollez. Vol:

fid-dikjarazzjoni mitluba fl-ewwel talba għar-rexissjoni tal-istess kuntratt;

Illi, mbagħad, jekk b'żieda ma' dan kollu wieħed jara mqar mad-daqqa t'għajn x'qegħda tgħid il-kumpannija attriċi, m'għandux jibqa' l-ebda dubju x'inhi tippretendi li sar u xi trid li tikseb bl-azzjoni tagħha. Fuq dan, l-istess kumpannija mħarrka, fin-Nota tal-Eċċezzjonijiet tagħha, turi wkoll li fehmet x'qiegħed jingħad u x'għamla ta' kontestazzjoni qegħda tressaq għal dawk il-pretensjonijiet, u ressqet saħansitra kontro-talba għal dik l-azzjoni. Bl-akbar rispettt lejn is-sottomissjoni magħmula mill-abbli difensur tal-kumpannija mħarrka fis-sens li m'hemmx rabta bejn dak li qiegħed jiġi mixli u dak li qiegħed jintalab, ma tirriżultax lil din il-Qorti bħala waħda minnha f'dan il-każ. Iċ-ċirkostanzi li kienu jipprevalu fil-każ deċiż minn din il-Qorti kif presjeduta¹⁸ imsemmi mid-difensur tal-kumpannija mħarrka waqt it-trattazzjoni tagħha in sostenn tal-eċċezzjoni taħt eżami, huma għal kollox differenti għal dawk li jirriżultaw f'din il-kawża;

Illi, fil-fehma tal-Qorti, wieħed irid iżomm quddiem għajnejh li n-nullita' tal-atti ġudizzjarji hija sanzjoni eċċezzjonali u, fil-każ ta' att ta' Ċitazzjoni, tali nullita' tkun imputabbli għal difett ta' forma aktar milli ta' sustanza¹⁹, liema difett ma jkunx jista' jiġi tollerat mingħajr ħsara għal xi prinċipju ta' ġustizzja proċedurali²⁰. Issa, fil-każ tal-lum, id-difett lamentat mill-kumpannija mħarrka huwa n-nuqqas ta' talba li hija tqis li kienet meħtieġa biex l-attur jista' jikseb ir-rimedju minnu mitlub;

Illi dwar dan, il-Qorti ssib li s-sottomissjonijiet magħmula waqt it-trattazzjoni f'isem il-kumpannija attriċi għandhom mis-sewwa, għaliex id-dikjarazzjonijiet magħmulin minnha fil-premessi u li minnhom jinstiltu t-talbiet tagħha ma kinux jeħtieġu li tali dikjarazzjonijiet jissawru fl-għamla ta' talba formali, billi din tingabar essenzjalment f'dak mitlub fl-ewwel talba. Jekk il-Qorti se' tasal li tilqa' dik it-talba

¹⁸ *Miller Distributors Ltd vs Borg* (Ċitazz. Nru. 1128/01JRM) maqtugħa fil-21 ta' Frar, 2002

¹⁹ App. Kumm. 30.6.1994 fil-kawża fl-ismijiet *Micallef vs Krogh Jacobsen* (Kollez. Vol: LXXVIII.ii.172)

²⁰ Ara App. Ċiv. 21.5.1995 fil-kawża fl-ismijiet *Ellul vs Gera de Petri et* (Kollez. Vol: LXXIX.ii.434) u s-sentenzi hemm imsemmija

Kopja Informali ta' Sentenza

tagħha, trid tilqagħha fuq dawk il-kawżali. Allura, ma kienx meħtieġ li ssir talba speċifika kif qegħda titlob il-kumpannija mħarrka ;

Illi f'dan is-sens ingħad mill-qrati tagħna li d-dikjarazzjonijiet li minn żmien għal żmien ikunu meħtieġa biex l-attur jasal għal xi waħda mit-talbiet tiegħu, m'hemmx bżonn li jsiru fiċ-Ċitazzjoni fil-forma ta' talba²¹;

Illi l-Qorti tifhem li jekk it-talba attriċi għandha tiġi mgħarbla kif imiss, din trid issir strettament fid-dawl ta' dak li jingħad fil-premsssi. Kieku ma jkunx hekk, taqa' kull bażi li fuqha t-talba tista' tintlaqa'. Bilkemm għandu għalfejn jingħad ukoll li f'att ta' Ċitazzjoni, mhux kull premessa li hija ppruvata, jew mhux kontestata, jeħtieġ li jkun hemm provvediment speċifiku dwarha fis-sentenza;

Illi, fl-añħarnett ma jirriżultax li bin-nuqqas allegat mill-kumpannija mħarrka fl-Att taċ-Ċitazzjoni, hija ġarrbet xi preġudizzju li ma jistax jissewwa jekk mhux bit-tħassir tal-istess att;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:
Tiċhad ukoll it-tieni eċċezzjoni tal-kumpannija mħarrka bħala mhix mistħoqqa fid-dritt, bl-ispejjeż kontra tagħha; u
Tordna li l-kawża titkompli bis-smiġħ tal-provi fil-mertu.

Moqrija

-----TMIEM-----

²¹ Ara App. 6.3.1996 fil-kawża fl-ismijiet *Ivor Jammit et vs Michael Jammit Tabona noe* (Kollez. Vol: LXXX.1.454) u s-sentenzi hemm imsemmija